ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА.

№ 83.

KURYER WILEŃSKI

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ***ПЯТНИЦА,*** *22-го Октября.* — **1848** — *Wilno.* ***PIĄTEK,*** *22 Października.*

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 15-го Октября.

Высочайшими Приказами, по Гражданскому Вѣдомству, 3-го Августа, произведены за выслугу лѣтъ: Изъ Титулярныхъ Совѣтниковъ въ Коллежскіе Ассесоры, Виленской Губерніи Старшій Ветеринарный Врачь *Минучицъ*, и Врачь Вилейскаго Уѣзда *Околовъ*.

—

Его Императорскому Величеству благоугодно было, по всеподданнѣйшему докладу Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, въ 13-й день Сентября Высочайше повелѣть:

1) Нижнимъ медицинскимъ чинамъ, употребляемымъ по мѣрамъ прекращенія холеры въ предѣлахъ губерніи, въ которой служатъ или имѣютъ жительство, производить кормовыя деньги: а) лекарскимъ ученикамъ, лекарскимъ помощникамъ и фельдшерамъ, состоящимъ на службѣ, кромѣ жалованья, по 15-ти коп. сер. въ сутки; б) лицамъ того же званія, равно какъ цирюльникамъ, не служащимъ и жалованья не получающимъ, по 50-ти коп. сер. въ сутки.

2) Этотъ размѣръ въ производствѣ кормовыхъ денегъ лицамъ оказаннаго званія принять въ руководство, при удовлетвореніи ихъ, какъ впредь, такъ и за прошедшее время въ продолженіе всей эпидеміи сего года.

Общія извѣстія о ходѣ холеры.

Въ С. Петербургѣ, съ 18 по 25 Сентября, заболѣло 110, умерло 53 чел.: въ Уѣздахъ съ 20 Августа по 1 Сентября заболѣло 377, умерло 110 чел.

Въ Москвѣ, съ 13 по 19 Сентября, заболѣло 37, умерло 11 чел.; въ Уѣздахъ заболѣло 113, умерло 36 чел.

(Въ нѣсколькихъ Великороссійскихъ Губерніяхъ и въ многихъ Уѣздахъ холера прекратилась совершенно, или уменьшилась до весьма незначительныхъ чисель.)

Въ Смоленской Губерніи, съ 4 по 10 Сентября, заболѣло 2,031, умерло 856 чел.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 15-go Października.

Przez Najwyższe Rozkazy Dzienne, w Wydziale Cywilnym, 3-go Sierpnia, Najłaskawiej mianowani za wysługę lat: Starszy Doktor Weterynaryi Gubernii Wileńskiéj, Radzca Honorowy *Minuczyc*, i Doktor Powiatu Wilejskiego, Radzca Honorowy *Okołow*, Assesorami Kollegialnymi.

—

Jego Cesarska Mość, w skutek najpoddańszego przedstawienia P. Ministra Spraw Wewnętrznych, 13 go Września, Najwyżéj rozkazać raczył:

1) Ludziom niższego stopnia Medycyny, użytym dla wstrzymania postępów cholery, w obrębach gubernii, w któréj służą lub przebywają, wydawać stołowe pieniądze: a) uczniom lekarskim, pomocnikom lekarskim i felczerom zostającym w służbie, prócz pensyi, po 15 kop. sr. na dobę; b) osobom tegoż stopnia, jako też cyrulikom, nie służącym i pensyi nie pobierającym, po 50 kop. sr. na dobę.

2) Tę skalę w wydawaniu stołowych pieniędzy osobom rzeczonego powołania, wziąć za prawidło przy ich opłacie tak na przyszłość, jako też i za czas upłyniony w ciągu całéj epidemii tego roku.

Ogólna wiadomość o postępie cholery.

W St. Petersburgu, od 18 do 25 Września zachorowało 110, umarło 3 osoby; w Powiatach od 20 Sierpnia do 1 Września zachorowało 377, umarło 118 osób.

W Moskwie, od 13 do 19 Września, zachorowało 37, umarło 11 osób; w Powiatach zachorowało 113, umarło 36 osób.

(W kilku guberniach Wielkorossyjskich i w wielu powiatach cholera ustała całkiem lub się zmniejsza do cyfr nader małych)

W Gubernii Smoleńskiéj, od 4 do 10 Września zachorowało 2,031, umarło 856 osób.

Въ Харьковѣ, съ 28 Августа по 4 Сентбря, заболѣлъ 1 чел., въ Уѣздахъ заболѣло 1,362, умерло 387 чел.

Въ Полтавской Губерніи съ 4 по 11 Сентября, заболѣло 1,952, умерло 667 чел.

Въ Г. Черниговѣ, съ 4 по 11 Сентября, заболѣло 20, умерло 8 чел.; въ Уѣздахъ заболѣло 11,919, умерло 4,337 чел.

Въ Могилевской Губерніи съ 9 по 16 Сентября заболѣло 1,761, умерло 661 чел.

Въ Г. Витебскѣ холера прекратилась; въ Уѣздахъ съ 31 Августа по 6 Сентября, заболѣло 677, умерло 182 чел.

Въ Ригѣ, Дертѣ и прочихъ Уѣздахъ Лифляндской Губерніи, съ 28 Августа по 11 Сентября, заболѣло 658, умерло 245 чел.

Въ Г. Митавѣ и Уѣздахъ Курляндской Губерніи, съ 10 по 17 Сентября, заболѣло 81, умерло 30 чел.

Въ Подольской Губерніи съ 4 по 11 Сентября, заболѣло 9,654, умерло 3,839 чел.

Въ Г. Кіевѣ съ 4 по 11 Сентября, заболѣло 3, умерло 6 чел.; въ Уѣздахъ же съ 4 по 7 Сентября, заболѣло 5,025, умерло 1,803 чел.

Въ Г. Житомирѣ съ 3 по 6 Сентября, заболѣло 4, умерло 3 чел.; въ Уѣздахъ заболѣло 2,463, умерло 1,121 чел.

Въ Г. Минскѣ холера прекратилась; въ Уѣздахъ съ 30 Августа по 13 Сентября, заболѣло 4,466, умерло 1,172 чел.

Въ Г. Ковнѣ съ 1 по 8 Сентября, заболѣло 163, умерло 58 чел.; въ Уѣздахъ заболѣло 999, умерло 281 чел.

Въ Г. Гроднѣ, съ 7 по 15 Сентября, заболѣло 117, умерло 39 чел.; въ Уѣздахъ заболѣло 1,070, умерло 292 чел.

W Charkowie, od 28 Sierpnia do 4 Września umarła 1 osoba; w powiatach zachorowało 1,362, umarło 387 osób.

W Gubernii Połtawskiéj, od 4 do 11 Września zachorowało 1,952, umarło 667 osób.

W m. Czernihowie, od 4 do 11 Września zachorowało 20, umarło 8 osób; w powiatach zachorowało 11,919, umarło 4,337 osób.

W Gubernii Mohylewskiéj, od 9 do 16 Września zachorowało 1,761, umarło 661 osoba.

W m. Witebsku epidemia ustała; w Powiatach od 31 Sierpnia do 6 Września zachorowało 677, umarło 182 osoby.

W Rydze, Dorpacie i innych Powiatach Gubernii Inflandskiéj, od 28 Sierpnia do 11 Września zachorowało 658, umarło 245 osób.

W m. Mitawie i Powiatach Gubernii Kurlandskiéj, od 10 do 17 Września zachorowało 81, umarło 40 osób.

W Gubernii Podolskiéj, od 4 do 11 Września zachorowało 9,654, umarło 3,839 osób.

W m. Kijowie od 4 do 11 Września zachorowało 3, umarło 6 osób; w powiatach zaś od 4 do 7 Września, zachorowało 5,025, umarło 1,803 osób.

W m. Żytomierzu, od 3 do 6 Września, zachorowało 4, umarło 3 osoby; w Powiatach zachorowało 2,463, umarło 1,121 osób.

W m. Mińsku cholera ustała; w Powiatach od 30 Sierpnia do 13 Września zachorowało 4,466, umarło 1,172 osoby.

W m. Kownie, od 1 do 8 Września zachorowało 163, umarło 58 osób; w powiatach zachorowało 999, umarło 281 osób.

W m. Grodnie, od 7 do 15 Września zachorowało 117, umarło 39; w Powiatach zachorowało 1,070, umarło 292 osoby.

Варшава.

По послѣднимъ извѣстіямъ о ходѣ холеры, со времени появленія этой болѣзни, то есть, отъ 21 Іюля (3 Августа), по 4 (16) Октября, въ самомъ городѣ Варшавѣ заболѣло 3,268, выздоровѣло 1,249, умерло 1,716 чел.; во всемъ же Царствѣ заболѣло 19,471, выздоровѣло 8,375, умерло 8,579 человѣкъ.

Warszawa.

Podług ostatnich wiadomości o postępie cholery w Królestwie Polskiem, od czasu okazania się téj epidemii, to jest: od dnia 21 Lipca (3 Sierpnia) do d. 4 (16) października, w samem mieście Warszawie zachorowało 3,268, umarło 1,716, wyzdrowiało 1,249 osób. W całém zaś Królestwie zachorowało 19,471, wyzdrowiało 8,375, umarło 8,579 osób.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Пруссія.

Берлинъ, 13 Октября.

Во вчерашнемъ засѣданіи прусскаго національнаго собранія начались пренія по проекту уложенія. — Въ сегодняшнемъ засѣданіи предложено было королевское посланіе, заключающее новый проектъ закона относительно уничтоженія смертной казни, и требующее немедленнаго соображенія онаго, такъ какъ содержаніе утвержденнаго собраніемъ закона не довольно опредѣлительно. Предложенный правительствомъ проектъ удерживаетъ смертную казнь во время войны и осады, но по истеченіи такого состоянія, приговоры къ смертной казни не должны быть приводимы въ исполненіе, а замѣняемы пожизненнымъ заточеніемъ.

За симъ приступили къ балотированію по вновь составленному закону о національной гвардіи, который большинствомъ 233 голосовъ противъ 116 и былъ утвержденъ. Депутатъ Юнгъ, отъ имени разныхъ берлинскихъ клубовъ и отрядовъ національной гвардіи, подалъ, еще до балотировки, протестъ противъ сего закона. Равно и изъ другихъ мѣстъ получены протесты. Въ заключеніе назначена была депутація изъ 20 членовъ, долженствующая принести Его Величеству поздравленіе по случаю торжественнаго дня рожденія Его Королевскаго Величества (15 числа с. м.). Эта депутація будетъ принята Королемъ въ Берлинѣ, въ Монбижусскомъ замкѣ.

— На дняхъ привезены смертные останки князя Лихновскаго изъ Франкфурта, чрезъ Берлинъ, въ Силезію. Извѣстіе объ убіеніи младшаго его брата въ Вѣнѣ оказалось неосновательнымъ.

— До сегодняшняго числа, заболѣло здѣсь холерою 2,168 чел.; изъ нихъ умерло 1,362, выздоровѣло 512, осталось больныхъ 294.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

Prussy.

Berlin, 13 października.

Na wczorajszém posiedzeniu Prusskiego Zgromadzenia Narodowego rozpoczęły się narady nad projektem ustawy.

— Na dzisiejszém posiedzeniu złożono poselstwo Królewskie, zawierające nowy projekt do prawa względem zniesienia kary śmierci, i żądające bezzwłocznego naradzenia się nad nim, gdyż układ uchwalonego już przez Zgromadzenie prawa nie jest dosyć wyraźny. Przełożony przez rząd projekt zatrzymuje karę śmierci w czasie wojny i oblężenia, po ukończeniu jednak takowego stanu, wydane wyroki na śmierć nie mają być wykonane, ale na karę dożywotniego więzienia zamienione.

Następnie przystąpiono do głosowania nad nowo zredagowanem prawem o gwardyi narodowéj, i takowe większością głosów 233 przeciw 116 przyjęte zostało. Deputowany Jung, w imieniu różnych klubów Berlińskich i oddziałów gwardyi narodowéj, podał jeszcze przed głosowaniem protestacyą przeciwko temu prawu. Z różnych także innych miast nadeszły protestacye. W końcu wyznaczono deputacyą z 20 członków, która złożyć ma Królowi życzenie z powodu zbliżającéj się uroczystości urodzin J. K. Mości (d. 15-go b. m.). Deputacya ta przyjmowaną będzie przez Króla w Berlinie, i to w zamku Monbijou.

— Zwłoki Xięcia Lichnowskiego przewieziono z Frankfurtu przez Berlin do Szląska. Wiadomość o zabiciu młodszego brata jego w Wiedniu, okazała się być fałszywą.

— Do dnia dzisiejszego, zachorowało tu na cholerę 2,168 osób. Z tych umarło 1,362, wyzdrowiało 512, pozostaje chorych 294.

Австрія.

Вѣна, 15 Октября.

Дѣла находятся въ прежнемъ положеніи. По послѣднимъ извѣстіямъ, Императоръ австрійскій прибылъ 14 числа въ Ольмюцъ, гдѣ былъ встрѣченъ съ выраженіями любви и усердія. Народъ выпрягъ лошадей изъ его кареты. Е. В. отрѣшилъ отъ должности начальника Брюнской національной гвардіи графа Логотетти за то, что онъ позволилъ отряду въ 600 человѣкъ этой гвардіи выступить въ Вѣну. На его мѣсто назначенъ, главнокомандующимъ всей національной гвардіи въ Моравіи и Силезіи, фельдмаршалъ-лейтенантъ Мельтеръ, опытный и строгій воинъ.

— Министръ Вессенбергъ и князь Виндишгрецъ прибыли въ Ольмюцъ.

— Министерство внутреннихъ дѣлъ, съ согласія сейма, поручило должность временнаго главнокомандующаго національною гвардіею города Вѣны и окрестностей Вильгельму Мессенгаузеру. Штирія приняла сторону движенія, и сегодня прибыло сюда 3,000 вооруженныхъ Штирійцевъ. Другой штирійскій корпусъ, въ 6,000 человѣкъ, расположился въ тылу барона Іеллашича, у подошвы Симмеринга. — Во всей Штиріи собирается ополченіе. Войска, стоящія въ Штиріи предоставили себя въ распоряженіе сейма. Изъ Марбурга и Цилли тоже прибыли сюда отряды волонтеровъ.

— Князь Виндишгрецъ обнародовалъ слѣдующую прокламацію; „Послѣднія происшествія въ Вѣнѣ, къ несчастію, свидѣтельствуютъ, что она находится въ волненіи, произведенномъ злобою, нарушающемъ всякій порядокъ, упорствующемъ противъ законовъ, и нарушающемъ право собственности. Это состояніе должно быть вскорѣ прекращено, къ общему благу, строгими мѣрами. Принятыя для того военныя мѣры отнюдь не стѣснятъ правъ, дарованныхъ Е. В. Императоромъ, но напротивъ обезпечатъ каждаго и предохранятъ государство отъ анархіи. И такъ, приглашаю всѣхъ и каждаго устранить всякую неосновательную недовѣрчивость, и способствовать сохраненіемъ тишины достиженію общей благой цѣли. Ольмюцъ, 11 Октября 1848.“

— Сей же генералъ, до выѣзда изъ Праги, издалъ прокламацію къ тамошнимъ жителямъ, въ которой упоминая о Іюньскихъ происшествіяхъ, какъ порожденныхъ чуждымъ вліяніемъ, изъявляетъ надежду, что сами жители Праги, даже по удаленіи войскъ, сохранятъ спокойствіе и порядокъ.

— Оставленный въ Прагѣ военный гарнизонъ, состоитъ всего изъ 4,000 человѣкъ, но господствующія надъ городомъ возвышенности, заняты войсками. Князь Виндишгрецъ велѣлъ выдать пражской національной гвардіи и тамошнему академическому легіону, вообще 8,300 штукъ оружія. Богемскіе депутаты австрійскаго сейма, кои почти всѣ оставили Вѣну, производятъ въ Прагѣ ежедневныя совѣщанія.

17 Октября.

О состояніи города вчерашняго числа, въ газетѣ *Австр. Ллойда* пишутъ: „Вчерашній день, о которомъ думали, что будетъ рѣшительнымъ и положитъ конецъ настоящему сомнительному положенію, прошелъ совершенно спокойно. Это было Воскресенье и годовщина освобожденія Вѣны отъ осады Турокъ, при Карѣ-Мустафѣ. Городъ состоитъ на военномъ положеніи. Внутри и внѣ укрѣпленій отряды волонтеровъ безпрерывно упражняются; притомъ они усердно укрѣпляютъ стратегическіе пункты передъ городомъ, какъ-то: Бельведеръ, Леопольдсбергъ и проч. Между тѣмъ съ Востока и Запада, изъ Богеміи, Моравіи, Силезіи, Кракова и Верхней Австріи, сильные отряды войскъ сосредоточиваются около города и принимаютъ все болѣе и болѣе грозный видъ. Сѣверная желѣзная дорога, до самаго Лунденбурга, занята войсками Виндишгреца. Армія Іеллашича, какъ мы предполагали, заняла позиціи вчера, выше города Мусдорфа, на Дунаѣ, тогда какъ генералъ Ауэрспергъ остался на прежней позиціи. Такимъ образомъ Кроаты, въ случаѣ нападенія венгерскихъ войскъ, не имѣютъ уже позади себя города, а съ фронта прикрыты австрійскими войсками подъ командою генерала Ауэрсперга, съ которыми за тѣмъ Венгерцы должны были бы прежде сражаться. Между тѣмъ слышно, что одна изъ причинъ, замедляющихъ ихъ приближеніе, есть именно та, что весьма многіе офицеры рѣшительно объявили, что нехотятъ

Austrya.

Wiedeń, 15 października.

Położenie rzeczy jest ciągle tu te same. Podług ostatnich wiadomości, Cesarz Jego Mość przybył 14 do Ołomuńca, gdzie został powitany z oznakami miłości i przywiązania. Lud wyprzągł konie z Jego karety. Jego Ces. Mość usunął od obowiązku naczelnika narodowéj gwardyi w Brünn, Hrabiego *Logoteti*, za to, iż dozwolił oddziałowi tejże gwardyi, złożonemu z 600 ludzi, udać się do Wiednia. W miejsce jego mianowany został głównodowodzącym całą gwardyą narodową w Morawii i Szląsku Jenerał-Porucznik *Melter*, doświadczony i surowy wojownik.

— Minister Wessenberg i Xiąże Windischgrätz przybyli także do Ołomuńca.

— Ministerstwo spraw wewnętrznych, za zgodą Sejmu, poruczyło tymczasowe dowództwo gwardyi narodowéj m. Wiednia i okolic, *Wilhelmowi Messenhauser*. Styrya oświadczyła się za stroną poruszenia. Dziś przybyło tu 3,000 zbrojnych Styryjczyków. Drugi ich oddział, złożony z 6,000 ludzi, zajął stanowisko w tyle obozu Jełłaczyca, u stóp góry Simmering. W całéj Styryi organizuje się pospolite ruszenie. Wojska stojące tamże, oddały się pod rozporządzenie Sejmu. Z Marburga i Cilly przybyli tu także ochotnicy.

— Xiążę Windischgrätz ogłosił następującą odezwę: „Ostatnie wypadki w Wiedniu, dowodzą, na nieszczęście, że stolica znajduje się w zaburzeniu, sprawioném przez złość i swawolę naruszające wszelki porządek, opierające się prawom i nastające na prawo własności. Stan ten musi być niezwłocznie uchylony, dla dobra ogólnego, za pomocą surowych środków. Przedsięwzięte w tym celu wojenne kroki, bynajmniéj ścieśniać nie będą praw nadanych przez J. Ces. Mość, owszem zabezpieczą każdemu ich używanie i uchronią państwo od bezrządu. Wezwani przeto są wszyscy i każdy w szczególności, aby oddalali od siebie wszelką bezzasadną nieufność, a przyczyniali się, przez spokojne zachowanie się do osiągnienia ogólnego dobrego celu. Ołomuniec, 11 października 1848 r.“

— Tenże Jenerał, przed wyjazdem z Pragi, wydał odezwę do tamecznych mieszkańców, w któréj wspominając o wypadkach Czerwcowych, jako sprawionych przez wpływ obcy, wynurza nadzieję, iż sami mieszkańcy Pragi, nawet po oddaleniu się wojska, utrzymają spokojność i porządek.

— Pozostała w Pradze załoga wojskowa liczy zaledwo 4,000 ludzi; atoli wzgórza panujące nad miastem są także osadzone przez wojsko. Xiąże Windischgrätz kazał rozdać Pragskiéj gwardyi narodowéj i tamecznéj legii akademickiéj w ogóle 8,300 sztuk broni. Deputowani Czescy na Sejm Austryacki, którzy wszyscy prawie opuścili Wiedeń, odbywają w Pradze codzienne narady.

Dnia 17 października.

O stanie miasta w dniu wczorajszym, *Dziennik Lloydu Austryackiego* pisze: „Dzień wczorajszy, o którym sądzono, że będzie stanowczym i położy kres obecnemu stanowi niepewności, przeszedł jak najspokojniéj. Była to Niedziela, i właśnie rocznica oswobodzenia niegdyś Wiednia od oblężenia Turków, pod Karą Mustafą. Stan miasta jest ciągle wojenny. Wewnątrz i zewnątrz wałów, widać ciągle ćwiczące się w robieniu bronią oddziały ochotników; przytém wzmacniają gorliwie strategiczne punkta przed miastem, jako to: Belweder, Leopoldsberg i t. d. Tymczasem ze wschodu i zachodu, z Czech, Morawii, Szląska, Krakowa, i z Wyższéj Austryi, mocne oddziały wojska skupiają się około miasta i zajmują coraz groźniejsze stanowiska. Północna kolej żelazna, aż do Lundenburg, osadzona jest wojskiem Windischgrätza. Armia Jełłaczyca, jakeśmy wnosili, posunęła się wczoraj, po wyżéj miasta, ku Nussdorf i Dunajowi, podczas gdy Jen. Auersperg na dawném stanowisku pozostał. Tym sposobem Kroaci, w razie napaści wojsk Węgierskich, nie mają już w tyle siebie miasta, a z przodu zasłonieni są przez wojska Cesarskie, pod Jen. Auersperg, z którémi przeto Węgrzy naprzód walczyćby musieli. Tymczasem słychać, że jednym z powodów opóźniających ich przyjście, jest właśnie to, że wielu bardzo oficerów oświadczyło wyraźnie, iż nie chcą wkraczać zbrojno w granice Austryi; a cóż dopiero jeśliby przyszło bić się z Cesarskiemi wojskami. Zresztą stan samych Węgier nie jest jeszcze tak zabezpieczonym, aby je można było całkiem z wojska

вступать въ австрійскіе предѣлы, а тѣмъ болѣе сражаться съ императорскими войсками. Впрочемъ состояніе самой Венгріи не столь еще безопасно, чтобы можно было вывести оттуда всѣ войска. Въ сѣверныхъ комитатахъ все еще продолжается возстаніе Словаковъ. Съ востока угрожаютъ нападенія Сербовъ и Райцевъ, а на югѣ, за озеромъ Платтенъ, стоитъ еще правый флангъ вспомогательной арміи Іеллашича, который болѣе или менѣе представляетъ грозный видъ. Однако не смотря на все это, слухи о приближеніи Венгерцевъ возобновляются съ часу на часъ и поддерживаютъ духъ вѣнскаго народонаселенія."

Въ полдень.

Сію минуту даютъ знать съ башни св. Стефана, что главныя силы Іеллашича двигаются по направленію къ Швехату, вѣрно, на встрѣчу Венгерцамъ, которые, по увѣренію начальника національной гвардіи, перешли вчера границы подъ командою генераловъ Часи и Мога. Въ такомъ случаѣ поле битвы обѣихъ армій будетъ непремѣнно при стѣнахъ Вѣны. За всѣми движеніями Кроатовъ строго наблюдаютъ съ башни св. Стефана, и съ ними начальники національной гвардіи соображаютъ свои распоряженія. Все, по видимому, предсказываетъ, что приближается рѣшительная минута.

По увѣренію бреславльской газеты, венгерская армія состоитъ изъ 50,000 человѣкъ, большею частію линѣйныхъ войскъ и конницы. Соединенныя арміи Іеллашича и Ауэрсперга не превосходятъ ихъ въ числѣ. Вѣна имѣетъ едва 3,000 чел. линѣйныхъ войскъ, но подвижные отряды національной гвардіи, вмѣстѣ съ волонтерами, простираются до 30,000 чел.

Венгрія. *Пештъ, 9 Октября.*

Палата представителей назначила вчера Коссута президентомъ комитета государственной защиты и предоставила ему диктаторскую власть.

— Венгерцы разбили значительный отрядъ Кроатовъ подъ начальствомъ генерала Рота. Между тѣмъ, въ плѣнъ взяты генералы Ротъ и Филипповичъ и 57 офицеровъ. Нижніе чины, числомъ 7,450, отпущены домой съ обязательствомъ не служить противъ Венгріи

— По полученнымъ нынѣ же письмамъ изъ Шегедина, тамошняя національная гвардія овладѣла мѣстною крѣпостію. Возставшіе въ Карловицахъ и при Сентъ-Тома Райцы, изъявили покорность нашему правительству.

— Графъ Нугентъ бѣжалъ въ Легардскіе лѣса.

Франція.

Парижъ, 13 Октября.

Предъ открытіемъ вчерашняго засѣданія національнаго собранія, въ аванзалахъ зданія собранія носились слухи о преобразованіи кабинета. Засѣданіе открыто въ полдень. Матье требовалъ, чтобы 45-я статья устава дополнена была такъ: президентъ можетъ быть уволенъ постановленіемъ собранія, но не иначе впрочемъ, какъ большинствомъ двухъ третей голосовъ. Дополненіе это отвергнуто; послѣдующія статьи, до 58 включительно, приняты безъ преній. Къ 59 статьѣ о содержаніи президента, внесено нѣсколько дополненій Министръ земледѣлія, Турре, полагалъ, что 600,000 франковъ слишкомъ много, и предлагалъ сумму эту уменьшить до 400,000 франковъ, но предложеніе это отвергнуто. Г-нъ Делонгре предлагалъ назначить президенту 3,000,000 жалованья, но представители утвердили первоначальный проектъ 600,000 фр. За симъ министръ внутреннихъ дѣлъ, Г. Сенаръ, просилъ голоса. Наступило глубокое молчаніе, потому что полагали, что онъ прочтетъ списокъ новыхъ министровъ, но когда онъ потребовалъ займа для Сомскаго департамента, ожиданіе всѣхъ было обмануто, и всеобщій смѣхъ прервалъ слова его. Послѣ сего приняты также безъ преній 60 и 61 статьи и засѣданіе отсрочено до слѣдующаго дня.

— Сегодняшнее засѣданіе открыто было президентомъ Маррастомъ въ половинѣ перваго часа. Скамьи не всѣ были заняты; многіе члены въ боковыхъ залахъ разговаривали о перемѣнѣ министерства. Впрочемъ многіе вовсе не вѣрили ей. При такихъ обстоятельствахъ возобновились пренія о проектѣ уложенія, дошедшія вчера до 62-й статьи. Какъ эта статья, такъ и слѣдующія четыре, приняты безпрекословно. Статья 67-я, гдѣ говорится о выборѣ вице президен-

ogłocić. W północnych Komitatach trwa jeszcze powstanie Słowaków; od wschodu grożą ciągle ponawiane napady Serbów i Rajców; od południa zaś, po za jeziorem Platten, stoi nietknięte jeszcze prawe skrzydło inwazyjnéj armii Jełłaczyca, które mniéj więcéj groźną zachowuje postawę. Mimo to jednak, wieści o zbliżaniu się Węgrów ponawiają się co godzina i podtrzymują ducha ludności Wiedeńskiéj."

O południu.

W téj chwili dają znać z wieży św. Stefana, że główna siła Jełłaczyca porusza się ku Schwechat, zapewne na spotkanie Węgrów, którzy, podług ogłoszenia naczelnika gwardyi narodowéj, przekroczyli wczoraj granicę, pod wodzą Jenerałów Czanyi i Moga. W takim razie pole bitwy obu armii byłoby niezawodnie pod murami Wiednia. Wszystkie poruszenia Kroatów obserwowane są ściśle z wieży św. Stefana, i do nich dowódzcy gwardyi narodowéj rozporządzenia swoje stosują. Wszystko zdaje się zapowiadać, że się zbliża stanowcza chwila.

— Podług Gazety Wrocławskiéj, armia Węgierska liczyć ma 50,000 ludzi, po większéj części wojsk regularnych, a najwięcéj jazdy. Połączone armie Jełłaczyca i Auersperga składają też nie większą ilość. Wiedeń ma zaledwo 3,0 0 wojska regularnego, ale uruchomione oddziały gwardyi narodowéj, łącznie z ochotnikami, wynosić mają około 30,000 ludzi.

Węgry. *Peszt, 9 października.*

Izba Reprezentantów mianowała wczoraj Kossutha Prezesem Komitetu obrony krajowéj i nadała mu władzę Dyktatorską.

— Węgrzy pobili znaczny oddział Kroatów pod dowództwem Jenerała Rota; przyczém on sam, Jen. Filipowicz i 57 oficerów, dostali się w niewolę. Pojmani także żołnierze, w liczbie 7,450, zostali odesłani do domów, pod warunkiem, że przeciw Węgrom walczyć nie będą.

— Według nadeszłych właśnie listów z Szegedynu, tameczna gwardya narodowa opanowała twierdzę miejscową. Powstali Rajcowie w Karłowaczach i pod St. Thomas, oświadczyli swoję uległość rządowi naszemu.

— Hr. Nugent schronił się w góry Legardzkie.

Francya.

Paryż, 13 października.

Przed otwarciem wczorajszych obrad Zgromadzenia Narodowego, w przedsalach pałacu Zgromadzenia mówiono głośno o zmianie gabinetu. Obrady rozpoczęły się o południu. P. Mathieu żądał, aby do 45 art. projektu ustawy dołączono dodatek, że „Prezydent może być uchwałą Zgromadzenia Narodowego złożony z urzędu, jeżeli ta przejdzie większością dwóch trzecich części głosów." Dodatek ten odrzucono. Dalsze artykuły aż do 58 włącznie, przeszły bez sporów. Do 59-go, traktującego o płacy Prezydenta, wniesiono kilka dodatków. Minister rolnictwa, Tourret, mniemał, że 600,0 0 fr. jest za wiele i chciał je zniżyć do 4 0,0 0. P Deslongrais żądał dla Prezydenta 3,000 000 fr. płacy, Reprezentanci atoli pierwiastkowy projekt, t. j. 600,000 fr. dlań uchwalili. W tém prosił o głos Minister spraw wewnętrznych, P. Senard. Nastało powszechne milczenie: sądzono bowiem, że odczyta nową listę Ministrów; lecz kiedy tenże wniósł tylko projekt pożyczki dla departamentu Somme, znikło chwilowe złudzenie i śmiech powszechny przerwał mu mowę. W końcu Reprezentanci przyjęli jeszcze bez sporów 60 i 61 artykuły ustawy, i posiedzenie odroczone zostało.

— Posiedzenie w dniu dzisiejszym Prezes *Marrast* otworzył o godz. pół do 1-éj. Ławki nie licznie były osadzone; wielu członków zajętych było w salach przybocznych rozmowami o zmianie Ministeryalnéj. Zresztą wielu nie wierzy jeszcze temu. Przy takich okolicznościach rozpoczęły się dalsze rozprawy nad ustawą, które wczoraj doszły do art. 62. Art. ten jak i następne 63, 64, 65 i 66 przyjęte zostały. Art. 67 mówiący o wyborze Wice-Prezydenta Rzeczypospolitéj, dał powód do dłuższych roz-

та республики, подала поводъ къ пренію. Клеманъ Тома требовалъ, чтобы президентъ и вице-президентъ не были близскіе родственники; однакожъ это предложеніе отринуто и статья 67 принята.

68 ю статьею начата новая, VI глава, говорящая о государственномъ совѣтѣ. Сенъ-Бевъ и Штурмъ приняли участіе въ преніи объ этомъ новомъ государственномъ учрежденіи. Во время рѣчи послѣдняго изъ нихъ, генералъ Кавеньякъ и г-нъ Сенаръ вошли въ залу. Г-нъ Сенаръ явился безъ портфеля и сѣлъ за Ламартиномъ и Гарніе-Паже. Генералъ Кавеньякъ взошелъ на каѳедру. Глубокая тишина. ,,Сограждане!—произнесъ генералъ—27 го Іюня, вы рѣшили объявить Парижъ въ осадномъ положеніи. Сегодня правительство чувствуетъ потребность нѣчто сообщить вамъ объ этомъ, и потому прошу васъ назначить комитетъ, которому было бы возможно предоставить разсмотрѣніе вопроса объ отмѣнѣ осаднаго положенія. Правительство сообщитъ этому комитету свои причины и намѣренія. Впрочемъ, если вы желаете публичнаго обсужденія этого предмета, то вамъ стоитъ только приказать, и я готовъ.“ Клеманъ Тома: ,,Необходимо знать, съ какимъ правительствомъ мы имѣемъ дѣло: съ старымъ или новымъ (Шумъ). У насъ министерскій кризисъ (шумъ). Франція взволнована (шумъ усиливается).“ Генералъ Кавеньякъ: ,,У насъ нѣтъ двухъ правительствъ, стараго и новаго. У насъ только одно правительство, которое вы знаете, другаго нѣтъ у насъ.“ Гг. Тома, Годеръ, Ластейри, Делиль и Ронсъ спорили о министерскомъ кризисѣ. Собраніе рѣшило разсмотрѣть предложеніе Кавеньяка завтра и возвратилось къ пренію о 68 статьѣ, по которой государственный совѣтъ долженъ состоять по крайней мѣрѣ изъ 40 членовъ. По отверженіи многихъ измѣненій, статья принята была въ первоначальномъ видѣ. Статья 69-я, по которой члены государственнаго совѣта назначаются на 6 лѣтъ, также принята. За тѣмъ собраніе приняло безъ всякаго противорѣчія 70 и 71 статьи, и разошлось, отложивъ преніе о 72 статьѣ до завтрашняго засѣданія.

— Депутаты Пужула, Созо, Дюбрель и Лансе, предложили вчера національному собранію слѣдующій проектъ касательно журналовъ: ,,Исполнительная власть не можетъ запретить никакого журнала, развѣ только во время мятежа или междоусобной войны.“

— Коммиссія національнаго собранія, учрежденная для выбора постояннаго мѣста засѣданій, постановила занять зданіе бывшей палаты тепутатовъ и устроить такъ, чтобы тамъ и обычныя засѣданія 750 членовъ, и засѣданія законодательныя 900 членовъ, могли удобно происходить.

— Министръ народнаго просвѣщенія предписалъ ввести гимнастическія упражненія во всѣхъ французскихъ народныхъ коллегіяхъ.

— Полковникъ Рувре выѣхалъ сегодня, съ величайшею поспѣшностію, съ порученіемъ къ сардинскому Королю. Посольство это касается итальянскаго дѣла, но ближайшія подробности онаго неизвѣстны.

— Чрезвычайный посолъ римскаго правительства въ восточныхъ земляхъ, Л'Аббе-Сальви, заключилъ трактатъ съ китайскимъ императоромъ, посредствомъ нашего повѣреннаго въ дѣлахъ въ Кантонѣ.

— Во французской Гвіянѣ, въ слѣдствіе постановленія отъ 27 Апрѣля, обнародовано 10 Августа освобожденіе негровъ.

14 *Октября.*

Moniteur, выхода коего сегодня поутру ожидали съ нетерпѣніемъ, надѣясь найти въ немъ статью о перемѣнѣ министерства, ничего еще не говоритъ объ ономъ. Это молчаніе произвело большое впечатлѣніе. Наконецъ въ 12 чавовъ утра, появилось чрезвычайное прибавленіе къ Монитеру, со слѣдующими постановленіями: 1) французская республика и проч. Президентъ совѣта, пользующійся исполнительною властію, опредѣляетъ: Отставки гражданъ: мин. внутр. дѣлъ, Сенара, мин. публич. работъ, Рекюра, и мин. просвѣщенія и вѣроисповѣданій, Волабелла, приняты. Парижъ, 13 Октября 1848 г. (подп.) президентъ совѣта, Кавеньякъ; (контр.) министръ юстиціи, Мари.“ 2) Назначены: министромъ статсъ-секретаремъ внутр. дѣлъ, представитель Дюфоръ; министромъ статсъ-секретаремъ публич. работъ, представитель Вивьенъ; министромъ статсъ-секретаремъ народнаго просвѣщенія и вѣроисповѣданій, представитель Фрелонъ. — (Вступленіе и подпись какъ выше.) 3) Въ слѣдствіе

praw. P. Kl. *Thomas* żądał, aby Prezydent i Wice-Prezydent nie byli sobie krewnemi. Wniosek ten, jak i kilka innych, odrzucono, i art. 67 przyjęto.

Art. 68 rozpoczyna nowy, t. j. VI rozdział ustawy, mówiący o Radzie Stanu. PP. St. *Beuve* i *Stourm* zabierali głosy względem téj nowéj instytucyi. Podczas mowy tego ostatniego, Jenerał Cavaignac i Minister spraw wewnętrznych, Senard, weszli do sali. P. Senard nie miał już wcale teki pod pachą i zajął miejsce za PP. Lamartine i Garnier Pagès. Jenerał *Cavaignac* wszedł na mównicę. Głębokie milczenie). ,,Współobywatele! — rzekł — w dniu 27 czerwca wyrzekliście stan oblężenia. Dziś rząd czuje potrzebę udzielenia wam w téj mierze swych oświadczeń, i dla tego proszę o mianowanie w tym celu osobnego Komitetu, któremuby było poruczone roztrząśnienie kwestyi względem zniesienia stanu oblężenia. Rząd objawi temu Komitetowi swe powody i zdania; jeżeli jednak chcecie publicznie słyszeć, rozkażcie, a jestem gotów.“ P. Klemens *Thomas*: ,,Nasamprzód potrzeba wiedzieć, z jakim rządem mamy do czynienia, z dawnym, czy nowym? (Hałas). Panuje przesilenie ministeryalne. (Hałas). Kraj jest wzburzony (podwojony hałas). *Cavaignac*: ;,Nie masz dwóch rządów, dawnego i nowego. Jest tylko jeden rząd, który znacie, a żaden inny.“ PP. Thomas, Gauders, Lasteyrie, Delisle i Ronce, wiedli spór względem przesilenia ministeryalnego. Nakoniec postanowiono roztrząśnienie wniosku Jen. Cavaignac wziąść pod jutrzejsze narady. Zgromadzenie przystąpiło do rozpraw nad art. 68, który mówi o Radzie Stanu, składać się mającéj przynajmniéj z 40 członków. Artykuł ten, po odrzuceniu kilku zaproponowanych dodatków, przyjęty został w pierwotnéj osnowie. Art. 69 stanowiący czas trwania urzędu członka Rady Stanu na lat 6, został także przyjęty, po odrzuceniu mnóstwa dodatków. Art. 70 i 71 bez żadnych rozpraw przyjęto. Art. 72 odłożono do jutra i Zgromadzenie się rozeszło.

— Deputowani Poujoulat, Sese, D... i Lance, podali wczoraj w ZgromadzeniuNarodowem następujący wniosek, dotyczący dzienników: „Władza Wykonawcza nie może zakazywać żadnego dziennika, chyba w czasie jawnego powstania lub wojny domowéj.“

— Kommissya Zgromadzenia Narodowego, wyznaczona w celu wybrania stałego miejsca obrad, postanowiła, pałac byłéj Izby Deputowanych na ten cel tak urządzić, aby się w nim i zwykłe obrady, złożone z 750 członków, i ustawodawcze z 900, wygodnie odbywać mogły.

— Postanowienie Ministra oświecenia publicznego, poleca zaprowadzenie ćwiczeń gimnastycznych we wszystkich francuzkich kollegiach narodowych.

— Półkownik Rouvray wyjechał dziś w jak-największym pośpiechu z dyplomatycznem poselstwem do Króla Sardyńskiego. Poselstwo to tyczy się sprawy Włoskiéj, ale bliższe jego szczegóły nie wiadome.

— L'Abbe Salvi, Poseł nadzwyczajny rządu Rzymskiego w krajach wschodnich, zawarł traktat z Cesarzem Chińskim, za pośrednictwem naszego sprawującego interessa w Kantonie.

— W Gujanie Francuzkiéj, w skutku dekretu z dnia 27 kwietnia, ogłoszona została wolność Murzynów 10 sierpnia.

Dnia 14 *października.*

Monitor, na którego ukazanie się dziś rano z niecierpliwością oczekiwano, spodziewając się znaleść w nim zmianę Ministrów, nic jeszcze o tém nie zawierał. To milczenie sprawiło wielkie wrażenie. Nakoniec, o godz. 12-éj w południe, wyszedł na widok publiczny nadzwyczajny dodatek do *Monitora*, z następującemi postanowieniami; 1) Rzeczpospolita francuzka i t. d. Prezes Rady, Władzą Wykonawczą opatrzony, stanowi: Dymissye obywateli *Senard*, Ministra spraw wewnętrznych; *Recurt*, Ministra robót publicznych; *Vaulabelle*, Ministra oświecenia i wyznań, zostały przyjęte. — Paryż, 13 październiка 1848 r. (podp.) Prezes Rady, *Cavaignac*. (kontrassyg.) *Marie*, Minister sprawiedliwości.“ 2) Mianowani są: Reprezentant *Dufaure*, Ministrem Sekretarzem Stanu spraw wewnętrznych; Reprezentant *Vivien*, Ministrem Sekretarzem Stanu robót publicznych; Reprezentant *Freslon*, Ministrem Sekretarzem Stanu oświecenia publ. i wyznań. (Wstęp i podpis jak wyżéj). 3) W skutku przedsięwziętych zmian w ministerstwie, gabinet złożony jest teraz z oby-

предпринятыхъ перемѣнъ по министерству, кабинетъ состоитъ изъ гражданъ: Мари, мин. юстиціи; Бастида, мин. иностр. дѣлъ; Ламорисіера, воен. мин.; Вернинака, мин. морскаго и колон.; Дюфора, внутр. дѣлъ; Турре, землед. и торг.; Фрелона, народ просвѣщ. и вѣроисп.; Гуджо, финан.; Вивіена, публич. работъ.“ Не своевременный выходъ Монитера произошелъ, говорятъ, въ слѣдствіе условій, предложенныхъ Гг. Дюфоромъ и Вивіеномъ. Они требовали, между прочимъ, уничтоженія осаднаго положенія.

— Журналъ *Réforme*, для опредѣленія характера сей перемѣны министерства, восклицаетъ: „да здравствуетъ республика Ламорисіера!“ Гг. Дюфоръ и Вивіенъ были, какъ извѣстно, министрами при Королѣ Лудовикѣ-Филиппѣ.

— Вновь назначенный архіепископъ парижскій, Сибуръ, отправилъ сегодня къ паствѣ своей первое посланіе.

— Въ *Courrier de la Drome*, отъ 9 с. м. пишутъ, что войска альпійской арміи расходятся на зимнія квартиры. Въ приказѣ генерала Удино сказано, что составъ арміи остается тотъ же, и подъ начальствомъ тѣхъ же офицеровъ, и что она готова будетъ дѣйствовать по первому приказанію.

— Распущеніе подвижной гвардіи въ Ліонѣ подало поводъ къ важнымъ безпорядкамъ. Къ счастію, рѣшительныя мѣры, принятыя мѣстнымъ начальствомъ, скоро положили имъ конецъ и войска разогнали мятежниковъ. Произошли также безпокойства въ южныхъ округахъ, между винодѣлателями, которые открыто возмутились и провозглашаютъ красную республику. Свидѣтелями этихъ шумныхъ сценъ были города Ріомъ и Клермонъ.

— Распайль обратился въ національное собраніе съ просьбою, чтобы его каждый день приводили подъ стражею въ засѣданіе собранія, такъ какъ онъ не лишился права подавать голосъ, причемъ обѣщаетъ открыть виновныхъ, кои незаключены въ Венсенскій замокъ.

15 *Октября.*

Префектъ Парижа написалъ къ генералу Кавеньяку слѣдующее письмо. „Парижъ 14-го Октября, 1848 г. Гражданинъ президентъ! Вы образовали нынѣ новое министерство, которое мнѣ кажется есть олицетвореніе контрреволюціи. Республика, послѣ восьми-мѣсячнаго своего существованія, имѣетъ быть управляема людьми, которые во всякое время употребляли свои способности и силы для того, чтобы воспрепятствовать осуществленію республики. Эта политика можетъ быть ловка; но я ее непонимаю, и тѣмъ болѣе не могу одобрять. Прошу на мое мѣсто назначить кого либо другаго. Желаю вамъ и проч.“ Префектъ полиціи (под.) Дюку.

— Въ домѣ Г. Делессера ожидаютъ Г. Гизо на слѣдующей недѣлѣ. Съ давняго времени бывшіе министры Короля Лудвика Филиппа признаны невинными; посему нѣтъ препятствія къ возвращенію ихъ во Францію. Не извѣстно, почему правительство не опубликовало до сихъ поръ этого постановленія.

— Маршалъ Сультъ, избраный въ члены департаментскаго совѣта, прибылъ въ городъ Альби, и по приглашенію тамошняго префекта остановился въ его домѣ. Мѣстное начальство и офицеры представлялись маршалу, а національная гвардія привѣтствовала его вечеромъ серенадою.

Англія.

Лондонъ, 10 *Октября.*

6-го числа, въ Клонмелѣ первая часть дѣла Г. С. О'Бріена рѣшена была признаніемъ его виновнымъ. Судъ присяжныхъ признавая его виновнымъ, подвергаетъ участь его милости правительства, объявляя единодушно, что жизнь его должна быть спасена.

— Правительство намѣрено предложить, будущему собранію парламента, проектъ о назначеніи жалованья католическому духовенству въ Ирландіи. Эта мѣра причинитъ оппозиціонную борьбу со стороны ультра-протестантовъ, но кончится ея принятіемъ.

— Въ Клермонтскомъ замкѣ находится теперь почти вся фамилія Лудвика-Филиппа. 6-го Октября былъ день его рожденія, ему минуло 75 лѣтъ.

— Въ *Times* пишутъ, что Австрія рѣшилась не уступать ни вершка земли изъ своихъ владѣній въ Италіи, принадлежащихъ ей, на основаніи трктатовъ и

wateli: Marie, Minister sprawiedliwości; Bastide, Minister spraw zagr.; Lamoricière, Min. wojny; Verninac, Min. marynarki i osad; Dufaure, spraw wewn.; Tourret, rolnictwa i handlu; Freslon, oświecenia i wyznań; Goudchaux, skarbu; Vivien, Min. robót publicznych.“ Spóźnienie się *Monitora* miało być skutkiem warunków, jakie podali PP. Dufaure i Vivien. Żądać mieli między innemi zniesienia stanu oblężenia.

— Dziennik *Reforme*, dla oznaczenia charakteru téj zmiany Ministerstwa woła: „Niech żyje Rzeczpospolita Lamoricièra!“ PP. *Dufaure* i *Vivien* byli, jak wiadomo, Ministrami za rządów Króla Ludwika Filipa.

— Nowy Arcy-Biskup Sibour wydał dzisiaj swój piérwszy list Pasterski.

— *Courrier de la Drome* donosi, pod dniem 9-m b. m., że armia Alpejska udaje się na kwatery zimowe. Jenerał Oudinot obwieścił w rozkazie dziennym, że pomieniona armia żadnéj z tego powodu nie ulegnie zmianie, i zostanie pod tymiż samymi dowódzcami, gotowa do działania za piérwszym rozkazem.

— Rozwiązanie ruchoméj gwardyi w Lyonie dało powód do ważnych zaburzeń. Na szczęście, stanowcze środki przedsięwzięte przez władze miejscowe, jako też wojsko, rozproszyły wichrzycieli. Zaszły także niespokojności w południowych okręgach między winiarzami, którzy otwarcie powstali i ogłaszają Rzeczpospolitą czerwoną. Placem tych gwałtownych scen były miasta Riome i Clermont.

— Raspail pisał do Zgromadzenia Narodowego, żądając aby go codziennie pod strażą prowadzono na obrady; nie utracił bowiem prawa głosowania. Przytém przyrzeka wydać prawdziwie winnych, których nie osadzono w Vincennes.

Dnia 15 *Października.*

Prefekt Paryża napisał do Jenerała Cavaignac następujący list: „Paryż, 14 października 1848 roku. Obywatelu Prezydencie! Utworzyłeś pan właśnie nowe Ministerstwo, które w moich oczach jest uosobieniem kontr-rewolucyi. Rzeczpospolita, po ośmio-miesięcznem istnieniu, rządzoną ma być przez ludzi, którzy swych sił i zdolności używali tylko zawsze do przeszkodzenia powstaniu Rzeczypospolitéj. Ta polityka może jest zręczna; ale ja jéj nie rozumiem, a tém mniéj mogę ją pochwalać. Racz pan w moje miejsce mianować kogo innego.— Pozdrowienie i t. d.“— Prefekt policyi, (podp.) *Ducoux.*

— Rodzina Delessert spodziewa się P. Guizot w przyszłym tygodniu na obiad. Oddawna Ministrowie Króla Ludwika-Filipa uznani zostali niewinnymi; nic się zatém nie sprzeciwia ich powrótowi do Francyi. Dla czego rząd dotychczas tego aktu sprawiedliwości nie ogłosił, niewiadomo.

— Marszałek Soult, Członek Rady Departamentowéj, przybył do Albi, i na zaproszenie Prefekta wysiadł w pałacu Prefektury. Marszałek przyjmował władze miejscowe i oficerów, a wieczorem gwardya narodowa wyprawiła mu serenadę.

Anglia

Londyn, 10 *października.*

W Clonmel zamknięty został dnia 6 piérwszy akt processu, przez uznanie winnym P. S. O'Brien. Sąd przysięgłych ogłaszając go winnym, polecił go jednak względom rządu, gdyż sąd przysięgłych jest jednomyślnego zdania, że z wielu powodów życie jego powinno być ocalone.

— Rząd ma wnieść na przyszłem Zgromadzeniu Parlamentu projekt, zapewniający pensye dla duchowieństwa katolickiego w Irlandyi. Ten środek wywoła wielką oppozycyą ze strony ultra-protestantów, ale rzecz skończy się zapewne na jego przyjęciu.

— W zamku Clermont znajduje się w téj chwili cała prawie rodzina Ludwika-Filipa. Dnia 6 października był dzień jego urodzin, w którym skończył lat 75 wieku.

— *Times* donosi, że gabinet Austryacki postanowił nie odstąpić ani piędzi ziemi z posiadłości swoich we Włoszech, które, na mocy traktatów i szczęśliwie prowadzo-

благополучно оконченной войны; при чемъ дѣлаютъ примѣчаніе, что Англія и Франція поздно предложили свое посредничество и вѣроятно не получатъ никакой уступки.

— Въ *Standard* пишутъ: „Мы получили изъ вѣрнаго источника извѣстіе, что въ сѣверной Италіи вскорѣ возобновятся военныя дѣйствія. Это событіе можетъ имѣть сильное вліяніе на сохраненіе мира въ Европѣ. Намъ сообщили, что одинъ агентъ сардинскаго Короля прибылъ на дняхъ въ Англію съ деньгами для закупки ста тысячъ ударныхъ ружей. Если онъ не найдетъ готовыхъ въ Бирмингамѣ, полагаютъ, что лордъ Пальмерстонъ отпуститъ ихъ изъ Лондонскаго арсенала."

— Изъ Мальты отъ 26-го Сентября сообщаютъ, что всѣ корабли, прибывающіе изъ сего острова, какъ въ Неаполѣ такъ и Мессинѣ подвергаются 50-дневному карантину. Духовникъ неаполитанскаго Короля, который съ Марта мѣсяца скрывался въ одномъ изъ монастырей ла-Велетты, отплылъ изъ Мальты въ Неаполь.

— Адмиралъ Непиръ прибылъ вчера съ своею эскадрою въ Спитгедъ, гдѣ запасается припасами на случай, если бы ему пришлось зимовать въ морѣ.

— Въ Галлѣ учрежденъ карантинъ для судовъ, прибывающихъ изъ Сѣверной Германіи, что весьма тревожитъ негоціантовъ Сити, гдѣ чрезвычайно опасаются холеры. Въ Эдинбургѣ пятеро заболѣло этою болѣзнію.

— Въ окрестностяхъ городскихъ доковъ нѣсколько человѣкъ заболѣли холерою, но это хранится въ тайнѣ. Въ Вуличѣ умерли отъ этой болѣзни трое арестантовъ.

— Въ здѣшней гавани умеръ сегодня утромъ отъ холеры работникъ, находившійся при выгрузкѣ скота, привозимаго изъ-за границы.

Швейцарія.

Бернъ, 5 Октября.

Швейцарскій сеймъ, въ засѣданіи 21 Сентября, совѣтовался, какъ должно поступить относительно мѣръ, принятыхъ фельдмаршаломъ графомъ Радецкимъ противъ Тессинскаго кантона. Коммиссія, наряженная для доклада объ этомъ дѣлѣ, предложила слѣдующее: 1) Союзному Форорту поручается принести императорскому австрійскому правительству, чрезъ швейцарскаго повѣреннаго въ дѣлахъ въ Вѣнѣ, энергическую жалобу на распоряженія фельдмаршала Радецкаго и просить о немедленномъ отмѣненіи принятыхъ имъ мѣръ. 2) Для огражденія интересовъ Швейцаріи, сеймъ посылаетъ отъ себя въ Тессинскій кантонъ двухъ представителей. 3) Въ распоряженіе этихъ представителей будетъ предоставлена бригада союзныхъ войскъ, составленная на первый разъ изъ двухъ баталіоновъ пѣхоты и одной роты стрѣлковъ. 4) Если засѣданія сейма будутъ отсрочены, то Форортъ уполномочивается на принятіе дальнѣйшихъ мѣръ къ исполненію настоящаго рѣшенія. Это предложеніе принято.

— Посланникъ центральной власти въ Германіи, представилъ вчера президенту швейцарскаго союза ноту эрцгерцога правителя о строгомъ розысканіи и наказаніи чиновниковъ тѣхъ кантоновъ, въ коихъ сформированы отряды такъ называемыхъ волонтеровъ, также о обезоруженіи и высылкѣ тѣхъ отрядовъ изъ здѣшнихъ предѣловъ. Въ случаѣ, если это не будетъ исполнено въ самоскорѣйшемъ времени, центральное правительство приметъ съ своей стороны нужныя мѣры къ охраненію чести Германіи, въ томъ убѣжденіи, что оно дѣйствуетъ не противъ правъ народа и не противъ швейцарской націи, а противъ нарушителей сихъ правъ и гражданственности.

Италія.

Римъ, 25 Сентября.

Новое министерство уже составлено. Членами онаго назначены: графъ Росси, адвокатъ Чиконани, профессоръ Монтанари, князь Риньяно и кардиналы: Соліо и Вицарделли, изъ коихъ послѣдній состоитъ въ должности министра иностранныхъ дѣлъ и председателя совѣта министровъ.

néj wojny dzierży. Dziennik ten czyni przytém uwagę, że Anglia i Francya za późno wystąpiły z pośrednictwem, a żądając zbyt wiele, nic nie otrzymały i pewnie nic nie otrzymają.

— W *Standard* piszą: „Otrzymaliśmy z wiarogodnego źródła wiadomość, że w północnych Włoszech wkrótce rozpoczną się kroki nieprzyjacielskie. Wypadek ten może wywrzeć niemały wpływ na stan pokoju w Europie. Donoszą nam, że jeden ajent Króla Sardyńskiego, przybył w tych dniach do Anglii z pieniędzmi dla zakupienia sto tysięcy broni palnéj. Jeśli zaś ilość takowa nie znajduje się w Birmingham, tedy zapewniają, że Lord Palmerston obiecał ją dopełnić z arsenału Londyńskiego."

— Z Malty piszą pod d. 26 września, że wszystkie okręty, przybywające z téj wyspy, poddane są tak w Neapolu, jak w Messynie, 50-dniowéj kwarantanie. Spowiednik Króla Neapolitańskiego, który od Marca ukrywał się w jednym z klasztorów w la Velette, odpłynął z Malty, aby powrócić do Neapolu.

— Admirał Napier przybył wczoraj ze swoją flotą do Spithead, gdzie zabiera potrzebne zapasy do zimowania na morzu, gdyby tego wypadła potrzeba.

— Założona kwarantana w Hull dla statków przybywających z północnych Niemiec wielce niepokoi City, gdzie się nadzwyczaj obawiają cholery. W Edymburgu zachorowało na nię 5 osób.

— W bliskości doków, kilka osób zapadło na cholerę; ale wypadki te zachowywane są w największéj tajemnicy. W Woolwich umarło na pontonie, z téj epidemii, trzech więźniów.

— W tutejszym porcie umarł dziś rano na cholerę robotnik, używany przy wyladowaniu bydła, z zagranicy sprowadzanego.

Szwajcarya.

Bern, 5 października.

Sejm Szwajcarski, na posiedzeniu 21 września, naradzał się jak należy postąpić względem środków, użytych przez Feldmarszałka Radeckiego przeciw Kantonowi Tessińskiemu. Kommissya, mianowana dla roztrząśnienia tego przedmiotu, wniosła co następuje: 1) Rządzącemu Kantonowi porucza się podać do Cesarskiego Austryackiego Rządu, przez Szwajcarskiego Pełnomocnika w Wiedniu, energiczną skargę na rozporządzenia Feldmarszałka Radeckiego, jako też prosić o niezwłoczne uchylenie użytych przezeń środków. 2) Dla czuwania nad interessami Szwajcaryi, Sejm wysyła z pomiędzy siebie do Kantonu Tessińskiego dwóch Reprezentantów. 3) Pod rozporządzenie tych dwóch Reprezentantów będzie oddana brygada wojsk Związkowych, składająca się na piérwszy raz z dwóch batalionów piechoty i jednej roty strzelcow. 4) Jeśli posiedzenia Sejmu zostaną odroczone, tedy Rządzący Kanton otrzymuje pełnomocnictwo do przedsięwzięcia dalszych środków dla wykonania obecnego postanowienia. Wniosek ten został przyjęty.

— Poseł Władzy Centralnéj Niemieckiéj złożył wczoraj Prezesowi Związku notę Arcy-Xięcia Rejenta Państwa, w któréj tenże domaga się ścisłego śledztwa i ukarania urzędników w Kantonach, w których uorganizowały się zastępy tak zwanych ochotników, tudzież rozbrojenia tychże i wydalenia z kraju. Gdyby zaś to żądanie w najkrótszym przeciągu czasu wykonane nie było, rząd Centralny, w przeświadczeniu, że nie w celu przytłumienia swobód wchodzi w szranki, i że nie przeciw ludowi Szwajcarskiemu, lecz działa przeciw zdrajcom praw i cywilizacyi, wyczerpawszy wszystkie środki porozumienia się, uczyni to wszystko, co mu honor Niemiec nakazuje.

Włochy.

Rzym, 25 września.

Nowe Ministerstwo zostało już mianowane; członkami jego są: Hrabia Rossi, adwokat Cicognani, Professor Montanari, Xiążę Rignano, i Kardynałowie: Soglia i Vizzardelli, z których ostatni pełni obowiązki Ministra spraw zagranicznych i Prezesa Rady.

— Къ папскому нунцію при австрійскомъ дворѣ посланы, отсюда, инструкціи, предписывающія ему принять участіе въ переговорахъ объ италіянскихъ дѣлахъ.

— Анджело Брунетти и два другіе народные предводителя объявили, что они не хотятъ больше быть игрушкою ультра-либеральной партіи, и поклялись дѣйствовать всѣми силами въ пользу Пія IX-го.

— Въ Луккѣ произошли 15 Сентября серіозныя безпокойства. Миланская газета, въ нумерѣ отъ 21 Сентября сообщаетъ прокламацію (отъ 16-го числа), въ которой Луккскій градоначальникъ увѣщеваетъ жителей быть въ мирѣ и требуетъ, чтобы они выдали взятое силою оружіе. Къ этому Миланская газета присовокупляетъ, что личныя причины, которыя пойметъ каждый, не позволяютъ ей снять покрова съ происшествій въ Луккѣ, и налагаютъ на нее безусловное молчаніе.

— Во всемъ Піэмонтѣ постоянно продолжается наборъ войскъ. Письма изъ Турина отъ 4 Октября сообщаютъ, что весь трактъ въ эту столицу, по ту и по эту сторону рѣки Тичино, наполненъ солдатами.

— Сардинскій адмиралъ, какъ соообщаютъ изъ Тріэста, снова явился съ сардинскимъ флотомъ въ виду Венеціи.

Неаполь, 21 Сентября.

Королева мать, послѣ продолжительной болѣзни, скончалась 16 числа, въ замкѣ Портичи. Покойная Королева была дочь Карла IV Короля Испанскаго; родилась 6 Іюля 1789 г., вступила въ бракъ съ Королемъ Францемъ I, Октября 1, 1802, и овдовѣла 8 Октября 1830 г.

— Въ полученныхъ письмахъ сообщаютъ, что спокойствіе и порядокъ въ Мессинѣ совершенно возстановлены. Нищета между средними и высшими сословіями господствуетъ значительная; ремесленники и нижнее сословіе людей находятся въ менѣе затруднительномъ положеніи, ибо въ работахъ недостатка нѣтъ. О дальнѣйшихъ военныхъ дѣйствіяхъ нѣтъ и слова, а вновь пріобрѣтенное владѣніе ограничивается Мессиною и ея провинціею. Нѣсколько военныхъ кораблей, отплывшихъ изъ Мессины, 10 Сентября, по направленію къ югу, снова возвратились; цѣль ихъ движенія донынѣ неизвѣстна. Сегодня мы узнали, что палермскій парламентъ принялъ вторичное посредничество Англіи и Франціи; но вмѣстѣ съ симъ послѣдовало изъ Неаполя, къ неаполитанскому генералу Филанджіери, рѣшительное предписаніе продолжать военныя дѣйствія.

— Въ Италіянскихъ газетахъ сообщаютъ изъ Сициліи о сдачѣ города Липари. Между Мелаццо и Мессиною сообщеніе возстановлено.

25 Сентября.

Снова арестовали здѣсь многихъ лицъ, въ слѣдствіе вновь обнаруженнаго заговора. Мятежъ долженъ былъ открыться уничтоженіемъ гасопроводовъ. Между французскими и неаполитанскими офицерами господствуетъ сочувствіе; французскій командиръ отправлялся на корабль *Stromboli*, чтобы посѣтить генерала Корреаля.

— Изъ Палермо получены депеши отъ 23, а изъ Мессины отъ 22 Сентября. Цѣпь сицилійскихъ войскъ окружаетъ городъ Мессину. Невдалекѣ оттуда произошла схватка между неаполитанскими войсками и Сицилійцами. Съ той и другой стороны потеряно много людей; Неаполитанцы были принуждены отретироваться въ городъ. Подробности неизвѣстны. Въ Палермо чужестранное посредничество снова произвело отвагу; 10,000 чел. стоитъ въ готовности къ бою. Съ другой стороны сообщаютъ, что и Сиракузы сдались.

— Do Nunсyusza Papiezkiego przy dworze Austryackim posłane ztąd zostały instrukcye, zalecające mu brać udział w układach o sprawie Włoskiéj.

— Angelo Brunetti (Cieeroacchio) i dwaj inni przewódzcy ludu oświadczyli publicznie, że nie chcą daléj służyć za narzędzie dla ultra-liberalnego stronnictwa, i poprzysięgli działać wszystkiemi siłami za stroną Piusa IX.

— W Lucce zaszły 15 września ważne zaburzenia. Gazeta Medyolańska, w numerze z d. 21 września, umieściła odezwę (pod d. 16), w któréj Prezydent miasta Lukki wzywa mieszkańców, aby wrócili do spokojności, i żąda, aby broń przemocą zabraną złożyli. Dodaje przytém Gazeta Medyolańska, że miejscowe przyczyny, których się każdy domyśli, nie dozwalają jéj uchylić zasłony z wypadków w Lucce i zmuszają ją do bezwarunkowego milczenia.

— W całym Piemoncie trwają ciągle powoływania do służby wojennéj. Listy z Turynu z d. 4 października donoszą, że cała droga do téj stolicy, z téj i z tamtéj strony rz. Ticino, napełniona jest wojskiem.

— Admirał Sardyński, jak donoszą z Tryestu, stanął znowu z flotą Sardyńską pod Wenecyą.

Neapol, 21 września.

Królowa matka, chorując już od dawnego czasu, zmarła d. 16 w zamku Portici. Marya Izabella, była córką Karola IV hiszpańskiego; urodzona 6 lipca 1789 r., zaślubioną została Królowi Franciszkowi I d. 1 października 1802 roku. Owdowiała 8-go października 1830 r.

— Listy z Sycylii donoszą, że spokojność i porządek w Messynie w zupełności przywrócone zostały. Nędza pomiędzy średniemi i wyższemi stanami jest wielka; rzemieślnicy i niższe klassy ludu w mniéj przykrém znajdują się położeniu, gdyż na robotach nie zbywa. O dalszych działaniach wojennych nie ma mowy, a nowo zdobyte panowanie ogranicza się tymczasem na Messynie i na należącéj do niéj prowincyi. Kilka wojennych okrętów, które dnia 10 września z Messyny w kierunku południowym odpłynęły, powróciły znowu; cel ich wyprawy nie jest dotąd wiadomy. Dziś dowiadujemy się, że Parlament w Palermo przyjął powtórnie pośrednictwo Anglii i Francyi; kiedy przeciwnie ztąd wydany został do Neapolitańskiego Jenerała Filangieri stanowczy rozkaz dalszego popierania działań wojennych.

— Dzienniki donoszą z Sycylii o poddaniu się m. Lipari. Kommunikacye między Melazzo i Messyną przywrócono.

Dnia 25 września.

Znowu zaszły tu nowe uwięzienia po odkryciu spisku. Powstanie miało się rozpocząć zniszczeniem rur gazowych. Oficerowie francuzcy sympatyzują z Neapolitańskimi. Dowódzca francuzki udał się na okręt *Stromboli*, dla odwiedzenia Jenerała Correale.

— Z Palermo otrzymano depesze pod d. 23, a z Messyny 22 września. Linia wojsk Sycylijskich opasuje miasto Messynę. Niedaleko ztamtąd zaszła potyczka między wojskiem Neapolitańskiem a Sycylijskiem. Z obu stron padło wielu ludzi; Neapolitańczycy musieli cofnąć się do miasta. Szczegółów dalszych nie wiemy. W Palermo obce pośrednictwo ożywiło na nowo odwagę; 10,000 ludzi jest gotowych do boju. Z drugiéj strony donoszą, że i Syrakuza się poddała.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 22-го Октября 1848 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ*.